

Urząd Gminy Ciasna

ul. Nowa 1 a

42-793 Ciasna

www.ciasna.pl e-mail: gmina@ciasna.pl

**ROCZNA ANALIZA
STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
W GMINIE CIASNA ZA ROK 2022**

Ciasna, kwiecień 2023 r.

SPIS TREŚCI:

1. Uwarunkowania formalno-prawne.
2. Ogólna charakterystyka gminy Ciasna
3. Założenia Planu Gospodarowania Odpadami dla Województwa Śląskiego 2016-2022.
4. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2022 r.
5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Ciasna w 2022 r.
6. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągniętych przez Gminę Ciasna w 2022 r.
7. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.
8. Analiza liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów, o których mowa w art. 6 ust.1 u.c.p.g w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust.6-12 u.c.p.g
9. Podsumowanie

1. Uwarunkowania formalno-prawne

Analiza została sporządzona na podstawie art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022, poz. 2519), który zobowiązuje gminy do wykonywania corocznie analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejsza analiza ma na celu zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, analizy kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy. W analizie zawiera się uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, oraz informację o masie odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Do sporządzenia niniejszej analizy wykorzystano:

- 1) Roczne sprawozdanie Wójta Gminy Ciasna z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2022 rok, które zostało przekazane do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska oraz do Marszałka Województwa Śląskiego;
- 2) Sprawozdania miesięczne firm obsługujących teren Gminy Ciasna;
- 3) Sprawozdania z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane przez podmiot świadczący usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych za rok 2022;
- 4) Opracowania własne;
- 5) Akty prawne regulujące zagadnienia związane z odpadami komunalnymi.

2. Ogólna charakterystyka Gminy Ciasna

Gmina Ciasna położona jest w północno-zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie lublinieckim. Jest najbardziej wysuniętą na północ gminą tego powiatu. Od zachodu graniczy z województwem opolskim. Północno-wschodnią granicę gminy stanowi rzeka Liswarta. W znaczeniu historycznym, etnograficznym i kulturowym gmina Ciasna położona jest na obszarze Górnego Śląska - jednego z regionów historycznych Polski. Powierzchnia gminy obejmuje 134 km² i skupia na tym terytorium 9 sołectw: Ciasna, Sieraków Śląski, Zborowskie, Wędzina, Panoszów, Molna, Dzielna, Glinica, Jeżowa.

Siedziba urzędu gminy znajduje się w Ciasnej, miejscowości położonej w południowej części administrowanego terenu. Gmina Ciasna sąsiaduje od południowego-wschodu z gminami Pawonków, Kochanowice i Herby (powiat lubliniecki), od północnego-wschodu z gminą Przystajń (powiat kłobucki), od zachodu z gminami Olesno i Dobrodzień (powiat oleski - województwo opolskie).

3. Założenia Planu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi dla Województwa Śląskiego 2016-2022

Głównym celem wprowadzanych zmian do obecnie funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie śląskim jest:

- budowa kompleksowego i regionalnego systemu gospodarki odpadami pozwalająca w racjonalny sposób zagospodarować wszystkie strumienie wytwarzanych odpadów,
- dostosowanie systemu gospodarowania odpadami do wymagań UE i uniknięcie kar wynikających z niedostosowania gospodarki odpadami do wymagań unijnych,
- rozwijanie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym bioodpadów, kierowanych na składowiska odpadów,
- całkowite wyeliminowanie nielegalnych składowisk,
- prowadzenie właściwego sposobu monitorowania postępowania z odpadami komunalnymi,
- wprowadzenie systemu opartego na hierarchii postępowania z odpadami.

Przyjęta w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami Województwa Śląskiego strategia postępowania z odpadami oraz cele długo i krótkoterminowe wynikają z przepisów unijnych i określonych w prawie krajowym wymagań odnośnie nowego systemu gospodarki odpadami.

W obecnym kształcie ustawa *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* nakłada obowiązki polegające między innymi na:

- osiągnięciu określonych w art. 3b i art. 2a znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022, poz. 2519) odpowiednich poziomów:

- Przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 25 % wagowo za rok 2022;
- Składowania w wysokości 30 % wagowo- za każdy rok w latach 2025-2029;

- organizowaniu przetargów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy lub na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne lub organizowaniu przetargów na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów,

- ustanowieniu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w którym selektywne zbieranie obejmować będzie przynajmniej następujące frakcje materiałów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła, opakowania wielomateriałowe oraz bioodpadów,

- tworzeniu punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy,

- podejmowaniu działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi zobowiązuje również podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości do:

- przekazywania odebranych selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
- przekazywania odebranych zmieszanych odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2022 r.

Zgodnie ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Gmina Ciasna nie posiada instalacji służącej do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania. W związku z powyższym Gmina Ciasna nie ma możliwości zagospodarowania tych odpadów. Zagospodarowaniem tych odpadów zajmuje się firma, która odbiera odpady komunalne z terenu Gminy Ciasna.

W 2022 roku odbiorem odpadów komunalnych z terenu Gminy Ciasna z nieruchomości zamieszkałych zajmowała się Firma Strach i Synowie Sp. z o.o. ul. Bór 169, 42-202 Częstochowa; W przypadku nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne właściciel zobowiązany jest posiadać indywidualną umowę na odbiór odpadów komunalnych. W 2022 roku nieruchomości niezamieszkałe na terenie Gminy Ciasna obsługiwane były przez:

- FCC Lubliniec Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 5, 42-700 Lubliniec,
- PZOM Strach Sp. z o.o., Sp.k. ul. Przemysłowa 7, 42-274 Konopiska,
- Strach i Synowie Sp. z o.o., ul. Bór 169, 42-202 Bór.

Tabela 1.

Ilość zebranych odpadów komunalnych zmieszanych (20 03 01) w 2022 r. w poszczególnych instalacjach komunalnych.

Nazwa i adres instalacji do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
PZOM Strach Sp. z o.o., Sp.k., Instalacja MPD	20 03 01	140,1400	R12
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zabrze. Zakład Segregacji i Kompostowni	20 03 01	199,4600	R12
Eko-Region Sp.z o. o Gmina Kluczbork 46-200 Kluczbork	20 03 01	303,4200	R12
Remondis Opole Sp. z o.o. Zakład MPD	20 03 01	794,8600	R12
Instalacja Komunalna Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	20 03 01	124,7000	R12

R12- proces odzysku(wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R 11)

Źródło: Opracowanie własne

Tabela. 2

Ilości odpadów o kodzie 19 12 12 powstałych po mechaniczno–biologicznym przetwarzaniu

2022 roku	Masa odpadów o kodzie 19 12 12 powstałych po mechaniczno–biologicznym przetwarzaniu [Mg]
RIPOK-CzPK w Sobuczynie ul. Konwaliowa 1, 42-263 Sobuczyna	47,2100
Razem	47,2100

Źródło: Opracowanie własne

4. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Ciasna w 2022 roku

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych[Mg]
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	129,5100
15 01 07	Opakowania ze szkła	108,7600
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	21,6400
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	133,6200
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	1,1900
16 01 03	Zużyte opony	5,6800
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 08 03	49,0200
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1562,5800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	58,7000
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki)	2,450
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	1,9550
SUMA		2 075,034

Źródło: Opracowanie własne

5. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Ciasna w 2022 r.

Art. 3 b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie obliguje gminy do osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 25% wagowo za rok 2022. Gmina Ciasna **osiągnęła 13,3397 %** w związku z czym nie wywiązała się z obowiązku narzuconego przez Ustawodawcę. Ponadto Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30 % wagowo za każdy rok w latach 2025-2029. Gmina Ciasna w 2022 osiągnęła poziom składowania w **wysokości 15,03 %**.

6. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022.

W związku z przejęciem z dniem od 1 lipca 2013 roku obowiązku odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych Gmina Ciasna poniosła wszystkie koszty z tym związane, a więc: odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie. Koszty te zostały pokryte z opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy przez złożenie deklaracji określili wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, o pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu, który obejmuje:

- odbiór, transport, zbieranie, odzyskiwanie i unieszkodliwianie odpadów komunalnych,
- tworzenie i utrzymanie PSZOK,
- obsługę administracyjną,
- likwidacja dzikich wysypisk
- edukacje ekologiczną.

Tabela 1. Zestawienie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2022 r.

	KOSZTY
Należności (przypis z deklaracji za 2022 r.+ zaległości za 2013, 2014, 2015,2016,2017,2018, 2019,2020,2021)	1 829 243,40 zł
Dochody otrzymane (w tym nadpłaty)	1 671 858,08 zł
Należności pozostałe do zapłaty	181 277,93 zł
Zaległości	135 224,36 zł
Nadpłaty	4 924,12 zł

Koszty wywozu odpadów (odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, ważenie)	1 808 490,16 zł
Koszty administracyjne	84 511,67 zł

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z umową wykonawczą na odbiór i zagospodarowanie odpadów zawartą z firmą pokrywa tylko koszty odbioru i zagospodarowania odpadów w 2022 roku w takiej ilości, która została przekazana i potwierdzona dokumentami: kwitami wagowymi oraz kartami przekazania odpadów. W tabeli przedstawiono koszty poniesione w 2022 roku.

W gminie Ciasna w 2022 r., opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, stanowiła iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty ustalonej uchwałą rady Gminy Ciasna.

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła od 01.01.2022 do 31.12.2022 28,00 zł miesięcznie na osobę za odpady zbierane w sposób selektywny, nie ma możliwości oddawania odpadów zmieszanych. Ulga dla właścicieli nieruchomości posiadających przydomowy kompostownik wynosiła 1,00 zł na osobę na miesiąc. Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele uiszczają wpłatą w kasie Urzędu Gminy Ciasna lub przelewem na rachunek bankowy Gminy Ciasna nr 24 8457 0008 2012 0300 0231 0055.

Właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, obowiązani są uiszczać opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi miesięcznie w terminie do 15 dnia następnego miesiąca, w którym powstało zobowiązanie, jedynie opłatę za miesiąc grudzień należy uiszczyć w terminie do 31 grudnia danego roku.

Liczba ludności w Gminie Ciasna według ewidencji ludności wynosi 7350 na 31.12.2022 r., natomiast liczba ludności objęta odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych wg złożonych deklaracji wynosi 5629.

7. Analiza liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów, o których mowa w art. 6 ust.1 u.c.p.g w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust.6-12 u.c.p.g

Do zapisu art. 3 ust. 2 pkt 10 ppkt „e” ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie analizie powinna zostać również poddana liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Mówi o tym art. 6 ust.1 ustawy w którym gmina ma obowiązek podjąć działania o których mowa w art. 6 ust.6-12. Na chwilę obecną liczba wynosi „0”, nie wychwycono nieruchomości niezamieszkałych nie objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

8. Podsumowanie

Roczna analiza stanu gospodarki komunalnej na terenie Gminy Ciasna za 2022 rok została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. W roku 2021 obowiązki w zakresie gospodarki odpadami

gmina Ciasna realizowała poprzez podmiot wyłoniony w drodze przetargu- firmę Strach i Synowie Sp. z o.o. ul. Bór 169, 42-202 Częstochowa.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wyniósł 13,3397 %. Wymagany poziom nie został osiągnięty.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 5,47 %. Dane są podawane informacyjnie, gminy nie są obowiązane ustawowo do osiągnięcia poziomu.

W dalszym ciągu głównym zadaniem dla Gminy będzie wdrażanie efektywnych sposobów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, uświadamianie i edukacja mieszkańców oraz kontrola nieruchomości niezamieszkałych nie objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.